

Boretilladelse og foreløbig indvindingstilladelse

Tre ny indvindingsboringer til Guderup-Stevning
Vandværk

Matrikel nr. 589 og 733, Guderup, Egen
24. november 2023

Datablad

Ansøger	Guderup Stevning Vandværk Sølspang 5 6430 Nordborg Sven-Erik Vad E-mail: guderupvand@guderupvand.dk
Rådgiver	Ingeniør Huse A/S Karsten Juul E-mail: karsten@inngenioerhuse.dk
Tilladelse • Anlæg (§21) • Indvindingsmængde (§20)	3 nye indvindingsboringer til almen vandforsyning. 16.000 m3 til ren- og prøvepumpning
Beliggenhed	Matrikel 589 og 733, Guderup, Egen
Gyldighedsperiode	24. november 2023 – 31. december 2024
Sagsnummer	23/66331
Sagsbehandler	Anne Kathrine Kristiansen Grarup E-mail: angp@sonderborg.dk
Kvalitetssikring	mian
Lovhjemmel	§ 20 i Lov om vandforsyning m.v., LBK nr. 602 af 10.05.2022

Indhold

Datablad	1
Indhold.....	2
1 Sønderborg Kommunes afgørelse	3
2 Vilkår og bestemmelser	4
2.1 Vilkår for tilladelsen	4
2.2 Bestemmelser efter vandforsyningsloven	6
3 Tilsyn	6
4 Erstatningsregler	6
5 Ansøgning om endelig tilladelse.....	6
6 Sagsfremstilling	8
6.1 Ansøgningen.....	8
6.2 Vandværket	8
6.3 Indvindingssted.....	8
6.4 Vurdering i forhold til anden planlægning og lovgivning	9
6.5 Vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne.....	10
7 Partshøring	14
8 Offentliggørelse	14
9 Klagevejledning	14
Bilag 1 – Oversigtskort	16
Bilag 2 – Placering af de nye boringer	17
Bilag 3 – Beskyttelseszoner ved almene vandforsyninger	19
Bilag 4 - Beskyttet naturområder og vandløb	20

1 Sønderborg Kommunes afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler hermed tilladelse til etablering af tre nye indvindingsboringer til Guderup-Stevning Vandværk. Der meddeles samtidig foreløbig tilladelse til indvinding af op til 16.000 m³ grundvand til ren- og prøvepumpning af boringerne.

Tilladelsen er meddelt i henhold til § 20 og § 21 i Vandforsyningsloven¹ under de i afsnit 2 angivne vilkår.

Tilladelsen er gældende indtil 31. december 2024. Hvis indvindingen ønskes fortsat efter denne dato, skal der inden denne dato søges om fornyet indvindingstilladelse.

Screening efter Miljøvurderingsloven

Der er udført en VVM-screening af den ansøgte boretilladelse og den forventede fremtidige indvindinger for de nye boringer i henhold til miljøvurderingsloven². På baggrund af denne screening har Sønderborg Kommune vurderet, at tilladelse til etablering af tre nye indvindingsboringer og en indvinding af 270.000 m³ grund pr. år på matr.nr. 589 og 733, ikke er omfattet af VVM-pligten, idet projektet i sig selv eller i kombination med andre aktiviteter ikke vurderes at få væsentlig indvirkning på miljøet. VVM-screeningen er udarbejdet i en selvstændig sag (23/67065) og afgørelsen er fremsendt sammen med indvindingstilladelsen.

Vurdering i henhold til habitatbekendtgørelsen

Der er desuden udført en vurdering i henhold til habitatbekendtgørelsens³ § 6. Sønderborg Kommune vurderer, at denne tilladelse i sig selv eller i kombination med andre planer og projekter ikke vil medføre en påvirkning af Bilag IV-arter eller de arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde nr. 104 "Lilleskov og Troldsmose". Natura2000-området rummer et habitatområde (H189).

Lovgrundlag

Tilladelsen og vilkår er givet med hjemmel i følgende love og bekendtgørelser:

- Lov om vandforsyning m.v., LBK nr. 602 af 10.05.2022 (Vandforsyningsloven)
- Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning, BEK nr. 470 af 26.04.2019
- Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, BEK nr. 1023 af 29.06.2023 (Drikkevandsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, BEK nr. 1260 af 28.10.2013 (Boringsbekendtgørelsen)
- Lov om miljøbeskyttelse, LBK nr. 5 af 03.01.2023 (Miljøbeskyttelsesloven)

¹ Lov om vandforsyning m.v., LBK nr. 602 af 10.05.2022

² Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), LBK nr. 4 af 03.01.2023

³ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, BEK nr. 1098 af 21.08.2023

2 Vilkår og bestemmelser

2.1 Vilkår for tilladelsen

Formål

- 1) Der må etableres tre nye boringer til indvinding af grundvand til almen vandforsyning.

Tidsfrist

- 2) Tilladelsen er gyldigt indtil den 31. december 2024.

Inden denne dato skal boringerne være udført, og boringernes indretning skal være godkendt af kommunen.

- 3) Senest 3 måneder efter at boringerne er udført eller senest d. 31. december 2024, skal der søges om endelig indvindingstilladelse.

Indvindingssted

- 4) Boringerne skal placeres på de godkendte boresteder på matr.nr. 733 og 589 Guderup, Egen, Sønderborg Kommune. Borestedernes placering er vist på bilag 2.
- 5) Boringerne skal placeres således, at overfladevand ikke har mulighed for at løbe til boringerne.
- 6) Flytning af indvindingssted i forhold til det godkendte må kun ske efter samråd ved Sønderborg Kommune, Vand & Natur.

Indvindingsmængde

- 7) Der må foreløbig indvindes maks. 16.000 m³ grundvand til ren- og prøvepumpning af de tre nye boringer.
 - Erstatningsboring for 170.437 m³ der indvindes 3.000 m³ grundvand.
 - Erstatningsboring for 170.399 m³ der indvindes 3.000 m³ grundvand.
 - Ny boring på matr.nr. 733 Guderup, Egen må der indvindes 10.000 m³ grundvand.
- 8) Den maksimale timekapacitet for boringerne må ikke overstige 30 m³/t.

Den endelige indvindingsmængde og timekapacitet fastlægges i den endelige indvindingstilladelse baseret på prøvepumperesultaterne.

Udførelse af boring og overbygning

- 9) Boringerne skal udføres af en uddannet brøndborer (A-bevis) efter de gældende regler fast i Boringsbekendtgørelsen⁴.
- 10) Hvis de nye boringer findes egnet til vandindvinding, og de ønskes bibeholdt, skal boringerne afsluttes med en overbygning, der skal udføres som en råvandsstation (jf. Boringsbekendtgørelsen §13 stk. 2).
Råvandsstationerne skal udføres efter reglerne fastsat i Boringsbekendtgørelsen (§§ 14-16) og i henhold i Dansk Ingeniørforenings norm for almene vandforsyningsanlæg (DS 442, 2. udgave 1989).
- 11) Boringerne skal indrettes, så der kan foretages en pejling af vandstanden.

⁴ Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, BEK nr. 1260 af 28.10.2013

- 12) Boringerne skal forsynes med vandmåler.
- 13) Efter etablering skal boringerne og overbygningerne godkendes af kommunen.

Fredningsbælte

- 14) I medfør af miljøbeskyttelseslovens⁵ § 24 fastlægges et cirkulært fredningsbælte med radius 10 m omkring boringen.

Inden for dette areal må der ikke dyrkes, gødes, bruges gifte eller bekæmpelsesmidler eller i øvrigt anbringes oplag eller bruges stoffer på en måde, der kan forurene grundvandet.

Bestemmelsen gælder fra det tidspunkt, hvor borearbejdet begynder.

Ren- og prøvepumpning af boringerne

- 15) Når boringerne er etableret, skal de ren- og prøvepumpes efter retningslinjerne i Boringsbekendtgørelsen.
- 16) Prøvepumpning af boringerne skal udføres over minimum 7 døgn med en ydelse svarende til minimum den forventede fremtidige ydelsen.
- 17) Boringerne skal pejles før, under og efter prøvepumpningen med passende intervaller.
- 18) Der skal søges særskilt tilladelse til afledning af oppumpet råvand i forbindelse med ren- og prøvepumpning af boringerne.
- 19) Under prøvepumpning af boringerne skal der også foretages følgende monitoring:
 - a. Pejling af vandstanden i nærliggende vandværksboringer.
 - b. Såfremt der træffes et øvre sekundært grundvandspejl indenfor de øverste 10 m fra terræn, skal der foretages pejlinger af det øvre grundvandsmagasin i et piezometerrør, som installeres til formålet og fjernes efter prøvepumpningerne.

Vandkvalitet

- 20) Der skal udtages en analyse af det oppumpede råvand fra hver af de tre boringer. Analysen skal omfatte de parametre, der indgår i en "Boringskontrol" inklusiv svovlbrinte og methan jf. Bilag 8 i Drikkevands-bekendtgørelsen⁶.

Prøverne skal udtages og analyseres af et akkrediteret laboratorium, og analyseresulaterne skal sendes til Sønderborg Kommune.

Indberetning af data

- 21) Indberetning af boredata og prøvepumpningsdata skal ske senest 3 måneder efter boringernes udførelse til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser (GEUS) efter retningslinjerne i kap. 5 i Boringsbekendtgørelsen.
- 22) Kopi af borerapporter, råvandsanalyser og data fra ren- og prøvepumpning skal ligeledes indsendes til Sønderborg Kommune.

⁵ Lov om miljøbeskyttelse, LBK nr. 5 af 03.01.2023

⁶ Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, BEK nr. 1023 af 29.06.2023

Sløjfning af borer

- 23) Hvis de nye indvindingsboringer ikke er egnede til vandindvinding eller af anden grund ikke ønskes anvendt, skal boringen sløjfes jf. Vandforsyningslovens § 36.

Sløjfningen skal udføres af en uddannet brøndborer (A-bevis) efter de gældende regler fastsat i Boringsbekendtgørelsen.

Kopi af sløjfningsrapporten skal sendes til Sønderborg Kommune.

2.2 Bestemmelser efter vandforsyningsloven

Sønderborg Kommune gør opmærksom på følgende bestemmelser, der er fastsat i Vandforsyningsloven eller i bekendtgørelser til denne. Bestemmelserne kan ikke påklages.

- På grundlag af denne tilladelse kan borerne etableres og afprøves. Borearbejdet må dog ikke påbegyndes, før klagefristen er udløbet, eller før eventuelle klagesager er afgjort.
- Forinden borearbejdet påbegyndes, skal der indgives meddelelse herom til Sønderborg Kommune. Kommunen skal have oplyst, hvem der udfører borearbejdet.
- I medfør af vandforsyningslovens § 23 er vandværket erstatningspligtig for skader, der forvoldes i bestående forhold ved sænkning af grundvandsstanden under boringens udførelse og afprøvning. Erstatningspligten gælder også ved driften af de færdige borer.
- Borerne må ikke tages i brug, før kommunen har meddelt endelig vandindvindingstilladelse.

3 Tilsyn

Sønderborg Kommune er tilsynsmyndighed, og fører tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes. Hvis vilkårene ikke overholdes, kan tilladelse tilbagekaldes uden erstatning jf. Vandforsyningslovens § 34.

4 Erstatningsregler

Vandværksejer er jf. §23 i vandforsyningsloven erstatningspligtig for skader, der opstår som følge af etablering og drift af anlægget. Skaderne kan f.eks. opstå som følge af forandring af grundvandsstanden, ændring af vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. I mangel på enighed afgøres erstatningsspørgsmål af taksationsmyndighederne.

5 Ansøgning om endelig tilladelse

Hvis indvindingen ønskes forsat efter den 31. december 2024, skal der inden tidsfristens udløb søges om endelig indvindingstilladelse.

Ansøgningen skal fremsendes til Sønderborg Kommune, Vand & Natur. Følgende oplysninger skal vedlægges ansøgningen, eller være tilgængeligt i Jupiter:

- Udfyldt ansøgningsskema inkl. beskrivelse af og evt. skitse af:
 - Boringernes placering i forhold til skel, bygninger m.v.
 - Indvindingsanlæggets indretning
 - Indvindingspumpe: Fabrikant, pumpetype og ydelse (m³/t)
- Borerapport, boringsfikspunkt og pejlepunkt
- Resultat af ren- og prøvepumpning
- Analyser af råvandet

En endelig indvindingstilladelse kan kun ventes meddelt, hvis det må anses for forsvarligt efter de yderligere oplysninger, som vil fremkomme efter udførelse, prøvetagning og prøvepumpning af borerne.

Beskyttelseszoner omkring de nye borer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at såfremt der gives endelig tilladelse til de nye borer, vil det medføre en række rådighedsindskrænkninger for lodsejere i nærheden af borerne, for at sikre beskyttelsen af de nye borer. To af de nye borer placeres som erstatningsboringer for eksisterende borer, så her er lodsejerne allerede berørt af rådighedsindskrænkningerne, men der vil ske mindre ændringer af området for rådighedsindskrænkningerne. Det vil kun være for den nye boring placeret nordligt på vandværkets matr.nr. 733 Guderup Egen, at der vil blive medført nye rådighedsindskrænkninger for lodsejere i nærheden af boringen.

I Bilag 3 findes en oversigt over forbud ved almene vandforsyningsboringer. I det følgende er de væsentligste forbud nævnt:

- **10 m fredningsbælte:** Der må ikke dyrkes, gødes, anvendes pesticider, eller i øvrigt anbringes oplag eller bruges stoffer på en måde, der kan forurene grundvandet.
- **25 m zone:** Der må ikke dyrkes, gødes eller anvendes pesticider til erhvervsmæssige eller offentlige formål
- **300 m zone:** Der må ikke etableres nedsivningsanlæg.
- **Boringsnært beskyttelsesområde (BNBO):** Da Guderup-Stevning Vandværk er et alment vandværk, vil der blive udlagt et boringsnært beskyttelses-område (BNBO) omkring den nye boring placeret nordligt på vandværkets matr.nr. 733 Guderup Egen. For de to andre nye borerne er der allerede udlagt et BNBO, da de placeres som erstatningsboringer for eksisterende borer. Den geografiske udstrækning af BNBO'et omkring borerne afhænger bl.a. af vandværkets indvindingstilladelse, magasinets transmissivitet og grundvandets trykgradient. Det er Miljøstyrelsen som fastlægger BNBO.

Med baggrund i BNBO-bekendtgørelse⁷ skal Vandsamarbejdet i Sønderborg Kommune inden den 1. juli 2024 forsøge at indgå frivillige aftaler om stop for erhvervsmæssig brug og opbevaring af pesticider indenfor BNBO.

⁷ Bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområdet og indberetning, BEK nr. 1476 af 17.12.2019

6 Sagsfremstilling

6.1 Ansøgningen

Sønderborg Kommune, Vand & Natur modtog den 21. juli 2023 en ansøgning om boretilladelse til 3 indvindingsboringer fra Guderup-Stevning Vandværk.

Guderup-Stevning Vandværk har indsendt ansøgningen, da de gerne vil forbedre drikkevandskvaliteten. Vandværkets nuværende boringer er af ældre dato (50 år og opefter), alderen gør at boringerne ikke er forseglet med lerafpropning på ydersiden af forerøret. Det gør boringerne sårbare overfor nedsivning af overfladevand langs forerøret. Der er fundet pesticider i to af boringerne, DMS i boring DGU 170.307 og BAM i 170.437. Desuden er der også fundet PFOS og PFAS i DGU 170.399. Den ene af vandværkets boringer (DGU 170.307) er også kollapsede. Der er derfor behov for nye drikkevandsboringer for at fremtidssikre drikkevandsforsyningen til Guderup by og opland.

6.2 Vandværket

Guderup-Stevning Vandværk er et alment vandværk, som forsyner ca. 1700 forbrugere. Vandværkets behandlingsanlæg er beliggende på Sølspar 5, 6430 Nordborg. Vandværket har på nuværende tidspunkt boringer beliggende på matriklerne, 456, 589, og 733 Guderup, Egen.

6.3 Indvindingssted

Guderup-Stevning Vandværk ønsker at placere tre nye boringer på matr.nr. 589 og 733 Guderup, Egen. Placeringerne fremgår af bilag 2. En ny boring på matr.nr. 589 og to nye boringer på matr.nr. 733.

Vejledende afstandskrav

Alle vejledende afstandskrav er overholdt, jf. DS 442, Dansk Ingeniørforenings norm for almene vandforsyningsanlæg.

Forureningstrusler

De nye boringer vil blive placeret på matr.nr. 589 og 733 Guderup, Egen. Matr.nr 589 ligger inde i et boligkvarter, og matr.nr 733 er hvor vandværket også er placeret, nabomatriklen er en mark, som bruges til landbrug. To er boringerne bliver etableret, som erstatningsboringer for allerede eksisterende boringer, hvor der allerede er fastlagt BNBO. For den tredje boring med nordlig placering på matr.nr. 733, skal Miljøstyrelsen fastlægge BNBO, og vandværket skal indgå aftale med lodsejeren om pesticidfri drift i det kommende BNBO.

Matr.nr. 589 ligger i kote 30-32,5 m, matr.nr. ligger i kote 25-27,5 m og ifølge den nuværende klimamodel, er der ingen risiko for, at boringerne bliver oversvømmet. Men omkring matr.nr. 589 er der risiko oversvømmelse med til 10 cm ved 10 års regnhændelser for 2020.

Der er flere kortlagte grund i vandværkets indvindingsopland. Det nærmeste kortlagte område er en V1-kortlagt grund 428 og 716 m vest for de nye boringer. Grunden er kortlagt, da der i mange har været benzinsalg på grunden. Sønderborg Kommune vurderer, at den kortlagt grund ikke udgør en risiko for de nye boringer.

Der er ingen ukloakerede ejendomme indenfor 300 m afstand fra de nye boringer.

Vandkvalitet

De eksisterende vandværksboringer, hvor de nye boringer skal placeres, indvinder vand af vandtype C. Lerlagstykkelsen i området er stor (ca. 43 m), og da der ikke er nogle forureningstrusler i området, forventer Sønderborg Kommune, at vandkvaliteten fra de nye boringer vil være af samme vandtype, og at vandet er velegnet til almen vandforsyning.

Godkendelse af indvindingsstedet

Baseret på de eksisterende data, vurderer Sønderborg Kommune, at matriklerne 589 og 733 Guderup, Egen er velegnet til forsat at bruges som kildeplads.

6.4 Vurdering i forhold til anden planlægning og lovgivning

6.4.1 Sønderborg Kommunes Vandforsyningsplan 2023-2031

Vandet fra de nye boringer skal forsyne borgere inden for Guderup-Stevning Vandværks forsyningsområde jf. Vandforsyningsplanen. Sønderborg Kommune vurderer, at ansøgningen derfor er i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes Vandforsyningsplan 2023-2031.

6.4.2 Miljøstyrelsens vandområdeplaner 2021-2027

Sønderborg kommune skal, jf. indsatsbekendtgørelsen⁸, vurdere, om projektet indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af grundvandsforekomsten.

På matr.nr. 589 findes den regionale grundvandsforekomst FOHM1200, og på matr.nr. 733 findes grundvandsforekomsten FOHM1400, som også er regional. Miljømålene for grundvandsforekomsterne er god kemisk og kvantitativ tilstand. Miljøstyrelsen vurderer i basisanalysen, at grundvandsforekomsten på nuværende tidspunkt er i både god kemisk og kvantitativ tilstand, og at der ikke er risiko for manglende målopfyldelsen i 2027.

Ressourceopgørelserne over grundvandsressourcen for Midtals⁹ viser, at udnyttelsesgraden ligger på ca. 18% i området. Da Guderup-Stevning vandværk ikke forventer en øget indvinding, men kun

⁸ Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, BEK nr. 797 af 13.06.2023

⁹ Niras (2022) Vurdering af grundvandsressourcens størrelse og indvindingens påvirkning på omgivelserne på Als. Rapport udarbejdet af Niras for Sønderborg Kommune

erstatte deres boringer med nye, vil udnyttelsesgraden af grundvandsressourcen i området samlet set ikke blive ændret.

Sønderborg Kommune vurderer, at grundvandsressourcen i området er tilstrækkelig til den forventede fremtidige indvinding ved de nye boringer. Sønderborg Kommune vurderer derfor, at tilladelsen ikke vil medføre en forringelse af grundvandsforekomstens tilstand, og ikke vil hindre opfyldelse af de fastsatte miljømål. Vandindvindingen strider således ikke mod Miljøstyrelsens Vandområdeplaner 2021-2027.

6.4.3 Kommuneplan og lokalplan

Kun det ene område matr.nr. 589 Guderup, Egen er omfattet af lokalplan nr. 169 udlagt til boligområde. Projektet kræver ikke ændring af lokalplanen. Begge områder er omfattet af kommuneplanrammer. Matr.nr. 733 Guderup, Egen er omfattet af ramme 1.1.001.F (rekreativt område) og matr.nr. 589 Guderup, Egen er omfattet af ramme 1.1.012.B (boligområde). Projektet kræver ikke en ny kommuneplanramme.

6.4.4 Råstofsinteresser

Området er jf. gældende råstofplan for Region Syddanmark ikke udlagt til råstofområde.

6.4.5 Kulturhistoriske interesser

Der er ingen kulturhistoriske interesser omkring placeringen af de nye boringer.

6.5 Vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne

6.5.1 Geologi og hydrogeologi

Baseret på data fra de allerede eksisterende boringer, ligger grundvandsmagasinet ved 43 m dybde på matr.nr. 589, og har en magasintykkelse på 6 m. Grundvandsmagasinet er overlejret af 43 m ler. Borerapporten for DGU 170.399 (etableret på matr.nr. 58) viser at de første 0,3 m er muld, fra 0,3-9,8 m.u.t. er der fundet ler. Fra 9,8 til 42 m.u.t. er der et tykkere lag af glacial moræneler. Der er ler igen fra 42 til 43 m.u.t. Fra 43 m.u.t. og til boringens bund i 49 m.u.t. er der fundet grus, sand og grus.

For matr.nr. 733 er grundvandsmagasinet ved 44,9 dybde, magasinets tykkelse er ca. 13 meter og er overlejret af 44 m ler. For DGU 170.437 (placeret på matr.nr. 733) viser at de første 0,9 m under terræn er muld. Fra 0,9 til 2,7 m.u.t. er der glacial morænesilt. Fra 2,7 til 37 m.u.t. er et bredt lag af glacial moræneler. Dernæst er der glacial smeltevandssand fra 37 til 44,9 m.u.t. Der er fundet glacial smeltevandssand fra 44,9 til 47,1 m.u.t. Fra 47,1 til 58 m.u.t. er der glacial smeltevandssand, boringens bund er ved 58 m.u.t.

6.5.2 Fremtidig indvindingsmængde

Guderup-Stevning Vandværk har oplyst at, hvis de nye boringer er egnet til vandforsyning, vil de tre nu eksisterende boringer blive sløjfet. De forventer at søge om en endelig indvindingstilladelse på 270.000 m³ svarende til deres nuværende indvindingstilladelse. , så udnyttelsesgraden af grundvandsressourcen i området vil ikke blive ændret.

6.5.3 Påvirkning af grundvandsmagasinet og andre indvindinger

Grundvandsinteresser i området

De nye boringer er placeret i et område med et område med særlig drikkevandsinteresser (OSD).

De nærmeste eksisterende vandværker er; Hundslev og Notmark-Almsted Vandværker. De nye boreriger ligger udenfor indvindingsoplande til flere af de eksisterende vandværker i området.

Ressourceopgørelserne over grundvandsressourcen for Midtals¹⁰ viser, at udnyttelsesgraden ligger på ca. 18% i området. Da Guderup-Stevning vandværk ikke forventer en øget indvinding, men kun erstatte deres boreriger med nye, vil udnyttelsesgraden af grundvandsressourcen i området samlet set ikke blive ændret.

Sønderborg Kommune vurderer, at grundvandsressourcen i området er tilstrækkelig til den forventede fremtidige indvinding ved de tre nye boreriger, og at tilladelsen dermed ikke vil udgøre en hindring for den fremtidige anvendelse af områdets grundvand.

Beregning af sænkningstragten

Der er foretaget beregninger af egensænkningen for de tre nye boreriger, ved den forventede maksimale drift af dem. Beregningerne er lavet ud fra dataoplysninger for de eksisterende boreriger DGU 170.399 og 170.437. Ved en pumpeydelse på 40 m³/t vil egensænkningen maksimalt for de to nye boreriger på matr.nr. 733 være ca. 3,75 meter. For den nye boring på matr.nr. 589 vil den maksimale egensænkningen være ca. 6,5 meter. Reelt vil sænkningen være lavere, da der ikke indvindes i alle døgnets 24 timer.

Andre vandværker i området

De nærmeste vandværksboriger i forhold til den nye boreriger er Hundslev Vandværks boreriger, som ligger ca. 3,3 km øst for den nærmeste af de nye boreriger, og Notmark-Almsted Vandværks boreriger, hvor den nærmeste boring ligger ca. 4 km øst for den nærmeste nye boring,

Guderup-Stevning Vandværk vil gerne indvinde fra det øverste af de kvartære grundvandsmagasiner (KS1), som de også gør nu. Hundslev Vandværk indvinder fra det dybere kvartære grundvandsmagasin (KS3), og ved Notmark-Almsted Vandværk indvindes der fra dels fra KS1 og KS2.

Beregningen af sænkningstragten viser en maksimal sænkning på mellem 0,75-1,1 m ved Hundslev Vandværk og 0,7-1 ved Notmark-Almsted Vandværk. Sænkningen vil være lavere, da der ikke indvindes i alle døgnets timer og heller ikke konstant med den maksimale pumpeydelse. Sønderborg Kommune vurderer med baggrund i disse beregninger og indvindingen allerede sker fra eksisterende boreriger, at indvindingen fra de nye boreriger ikke vil være i konflikt med indvindingen ved Hundslev og Notmark-Almsted Vandværker.

Enkeltindvindinger

De nærmeste indvindingsboriger (DGU 170.12B og 170.12C) ligger 1,2 km nordvest væk fra de nye boreriger. 169.1244. Der er tale om to boreriger der hhv. 79,5 og 77,1 m dyb. Boreriger har tilhørt det tidligere Egen sogns andelsmejeri Guderup. Grunden borerigerne ligger på bruges nu som beboelse og forsynes af Guderup-Stevning Vandværk. På baggrund af dette, vurderer Sønderborg Kommune, at indvindingen fra de nye boreriger ikke vil påvirke indvindingsborigerne.

6.5.4 Påvirkning af natur, vand og dyrearter

Beskyttede naturområder, vandløb, kystvande og arter i området

Kort over beskyttede naturområder, vandløb og kystvande i nærheden af de nye boreriger findes i bilag 4 Det nærmeste §3-beskyttede¹¹ naturområde er en sø, beliggende 140 m fra nærmeste

¹⁰ Niras (2022) Vurdering af grundvandsressourcens størrelse og indvindingens påvirkning på omgivelserne på Als. Rapport udarbejdet af Niras for Sønderborg Kommune

¹¹ Lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 1392 af 04.10.2022

boring. Hundekildebæk er det vandløb tættest på boringerne, det ligger henholdsvis 300, 330 og 615 meter fra boringerne. Vandløbet er §3 beskyttet og målsat jf. vandområdeplanerne (2021-2027) til god økologisk tilstand. Tilstanden for vandløbet nu er moderat økologisk tilstand. Der er beregninger af vandløbspåvirkningen, og vandvindingen fra boringerne vil påvirke vandløbets vandføring med 0,0265%, som vurderes til ikke at have betydning for vandløbets målsætning.

Det nærmeste §3-beskyttede naturområde er en sø (ca. 140 m) og eng (ca. 350 m), sænkningen for disse områder vil højst være mellem 1,5-2,25 m. Sænkningen vil være lavere, da sænkningen er taget efter nærmeste boring, og de andre ligger længere væk og vil give en lavere sænkning. Natura2000 området "Lilleskov og Troldmose" er det nærmeste Natura2000 område og ligger 2,8 km fra boringerne. "Augustenborg skov" er også et Natura2000 område og afstanden til boringerne er 5 km. Ud fra sænkningberegninger og den store afstand vurderes det at vandvindingen ikke vil påvirke de to Natura2000.

Ketting Nor er det nærmeste kystvandområde og ligger ca. 2 km øst for boringerne. Ketting Nor er ikke målsat jf. vandområdeplanerne (2021-2027). Da indvindingen fra de nye boringer kommer til foregå ca. 2 km væk fra kysten, og der er mere end 30 meter ler over magasinet, vurderer Sønderborg Kommune at indvindingen ved den nye boring ikke vil have en negativ påvirkning af kysten, og at der ikke vil være en risiko for, at der trækkes saltvand ind i magasinet.

Monitering under prøvepumpning

6.5.5 Påvirkning af habitatområder og Bilag IV-arter

I henhold til habitatbekendtgørelsens § 6 skal Sønderborg Kommune foretage en vurdering af, om afgørelser i medfør af bestemmelser i Vandforsyningslovens § 20 i sig selv eller i kombination med andre planer og projekter kan påvirke udpegningsgrundlaget i internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Natura 2000 området "Lilleskov og Troldmose" er det nærmeste Natura 2000 område og ligger 2,8 km fra boringerne. "Augustenborg skov" er også et Natura2000 område og afstanden til boringerne er 5 km. Det vurderes på baggrund af projektets karakter og afstand til Natura 2000 områder, at der ikke vil ske en påvirkning af udpegningsgrundlaget for udpegede arter og naturtyper I Natura 2000 områder.

Der er registreringer af bilag IV arten løvfrø i en afstand på ca. 900 m fra nærmeste nye boring. Derudover har kommunen ikke kendskab til forekomst af bilag IV eller rødliste arter, eller andre særligt beskyttede arter i nærheden af boringerne.

Med baggrund i beregningerne af sænkningen og den store lertykkelse over magasinet vurderer Sønderborg Kommune, at tilladelsen med de stillede vilkår i sig selv eller i kombination med andre planer og projekter ikke vil medføre en påvirkning af Bilag IV-arter eller de arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder "Lilleskov og Troldmose" og "Augustenborg skov".

6.5.6 Sammenfatning

Sønderborg Kommune vurderer, at de nye indvindingsboringer og den forventede fremtidige indvinding ikke vil påvirke grundvandsmagasinet, andre indvindinger, naturområder, vandløb, kystvande eller internationale beskyttede arter eller habitatområder væsentligt.

Såfremt grundlaget, som denne vurdering er baseret på, skulle vise sig fejlagtigt efter yderligere oplysninger, kan dette medføre, at vilkårene i den endelige tilladelse ændres eller i særlige tilfælde, at en endelig tilladelse nægtes.

7 Partshøring

Under udarbejdelse af tilladelsen er Guderup-Stevning Vandværk samt vandløbsgruppen i Sønderborg Kommune blevet hørt. De havde ingen bemærkninger til tilladelsen.

8 Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres d.d. ved annoncering på Sønderborg Kommunes hjemmeside.

9 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Ansøgeren
- Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Forbrugerrådet
- Miljøstyrelsen

Klagen skal sendes til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen, som tilgås fra www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden via klageportalen. I klageportalen sendes din klage automatisk først til Sønderborg Kommune. Hvis vi fastholder afgørelsen, sender vi klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Når du klager, skal du betale et gebyr, som fremgår af www.naevneneshus.dk. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Yderlig vejledning for klage findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside:
<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/vejledning/>

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter afgørelsen er offentliggjort. Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den **22. december 2023**.

Civilt søgsmål

Afgørelsen kan indbringes for domstolene jævnfør miljøbeskyttelseslovens § 101 stk. 1. Ønsker du at prøve afgørelsens gyldighed ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for klagefristen, er fristen for at anlægge et civilt søgsmål 6 måneder efter at Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse foreligger.

Med venlig hilsen

Anne Kathrine Kristiansen Grarup
Biolog
Vand & Natur, Sønderborg Kommune

Tlf.: 2790 6902

E-mail: angp@sonderborg.dk

Bilag:

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Placering af de nye boringer

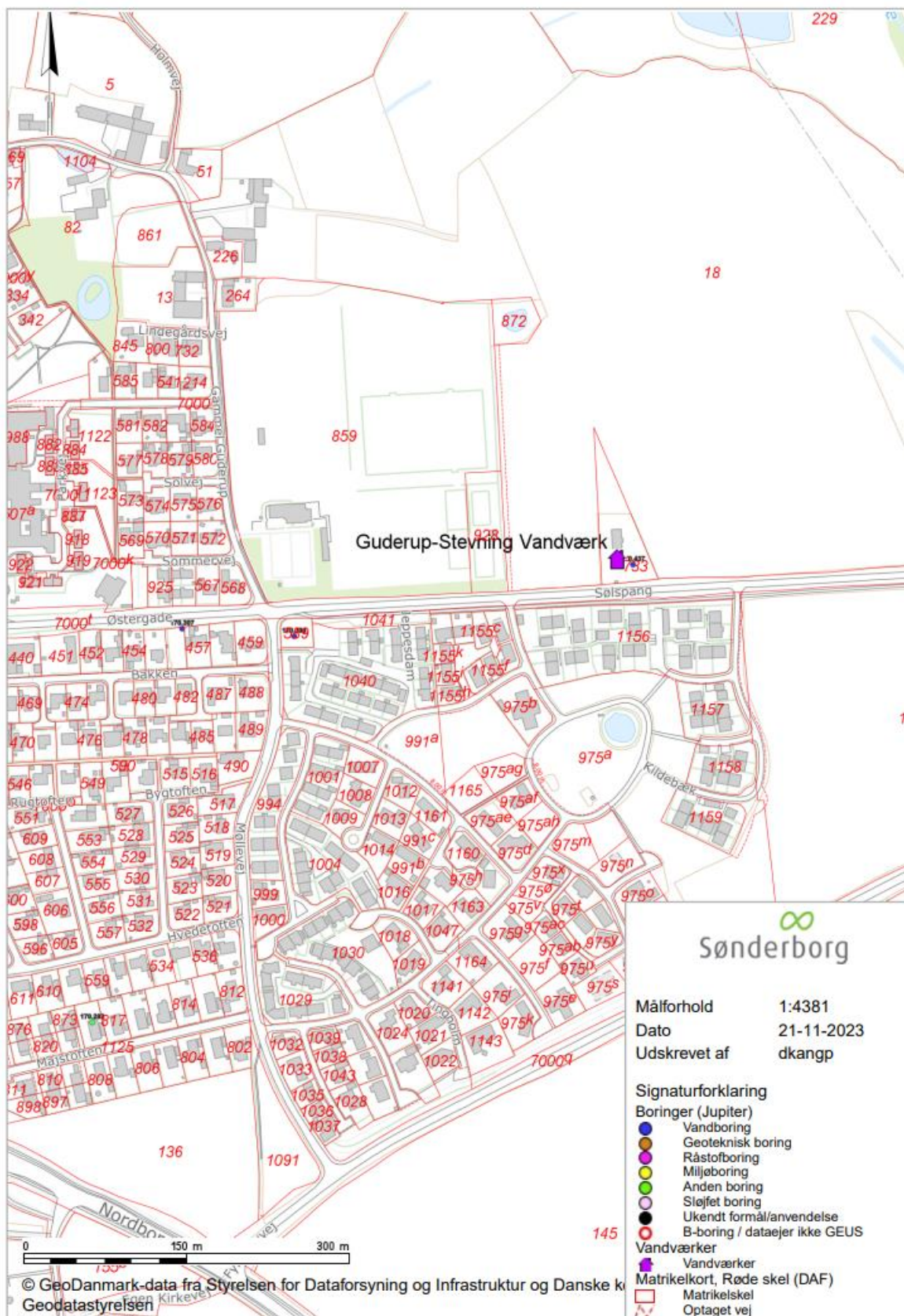
Bilag 3: Beskyttelseszoner og forbud ved almene vandforsyninger

Bilag 4: Beskyttet naturområder og vandløb

Kopi af tilladelse med bilag er tilsendt:

1. Danmarks Naturfredningsforening - dnsoenderborg-sager@dn.dk
2. Danmarks Sportsfiskerforbund - post@sportsfiskerforbundet.dk
3. Forbrugerrådet - fbr@fbr.dk
4. Miljøstyrelsen – mst@mst.dk

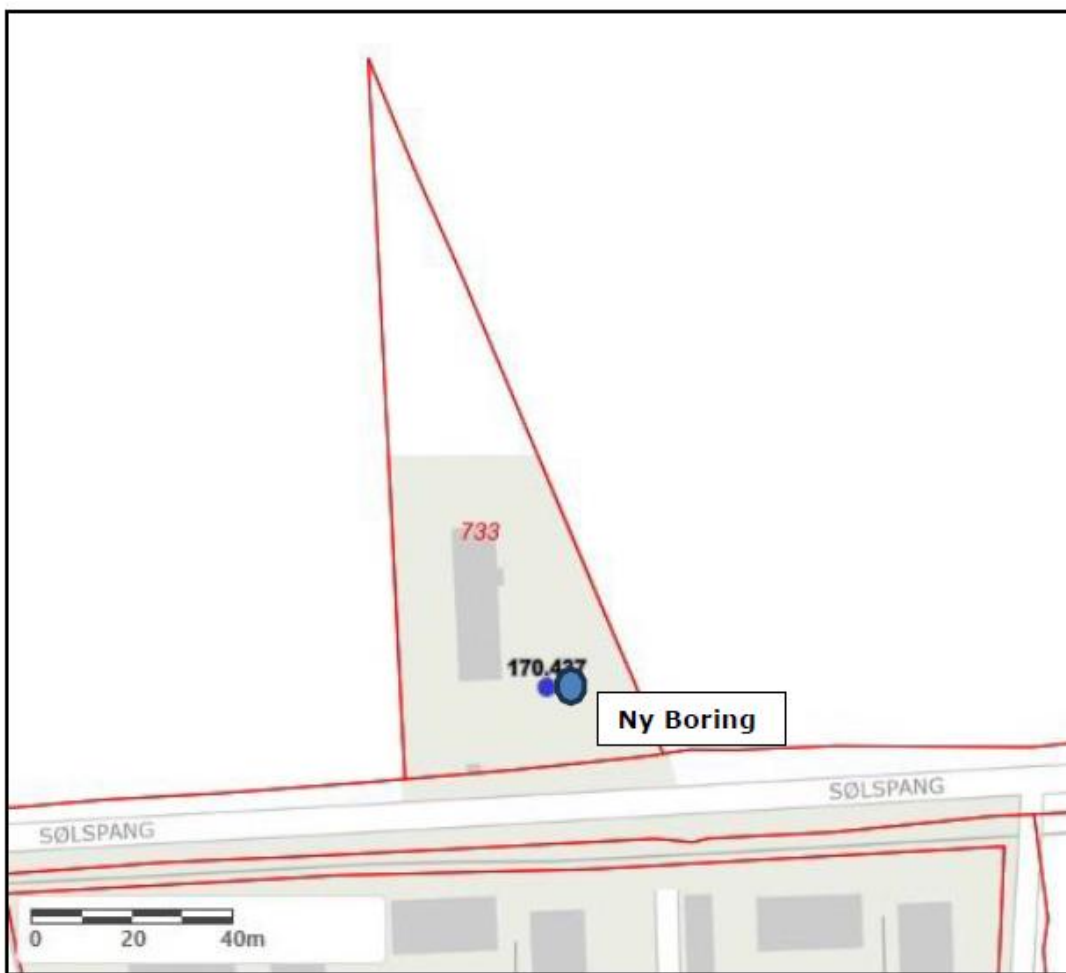
Bilag 1 – Oversigtskort

Bilag 2 – Placering af de nye boringer

Figur 1. Placering af den nye boring på matrikel 733.

Figur 2. Placering af eksisterende boring 170.437 og ny indvindingsboring på matrikel 733.

Figur 3. Placering af den eksisterende boring 170.399 og ny indvindingsboring på matrikel 589.

Bilag 3 – Beskyttelseszoner ved almene vandforsyninger

Tabellen angiver de væsentligste zoner og forbud i lovgivningen i forhold til boringer til almen vandforsyning. Der gøres opmærksom på, at dette ikke er en udtømmende liste, og at yderligere forbud kan forekomme i speciallovgivning.

Beskyttelseszone	Forbud	Hjemmel
10 m zone (fredningsbælte)	Der må ikke dyrkes, gødes eller anvendes pesticider , eller i øvrigt anbringes oplag eller bruges stoffer på en måde, der kan forurene grundvandet	Beskrevet i cirkulære 1980-02-28 nr. 64 om vandindvinding Vilkår i indvindingstilladelsen jf. Miljøbeskyttelsesloven § 24
25 m zone	Der må ikke dyrkes, gødes eller anvendes pesticider til erhvervsmæssige og offentlige formål	Miljøbeskyttelsesloven § 21 b
	Der må ikke etableres nedsivningsanlæg til afledning af tag- og overfladevand	Spildevandsbekendtgørelsen § 38
50 m zone	Der må ikke etableres nye vaskepladser	Miljøbeskyttelsesloven § 21 c stk. 3 Vaskepladsbekendtgørelsen § 9 nr. 1
	Der må ikke etableres terrænnære jordvarmeanlæg	Jordvarmebekendtgørelsen § 9 stk. 2
	Der må ikke etableres olietanke (omfattet af § 25 stk.1)	Olietankbekendtgørelsen § 27 stk. 1 nr. 1
300 m zone	Der må ikke etableres dybe jordvarmeanlæg	Jordvarmebekendtgørelsen § 9 stk. 3
	Der må ikke etableres nedsivningsanlæg (tag- og overfladevand undtaget)	Spildevandsbekendtgørelsen § 37 nr. 8
	Ingen håndtering mv. af pesticider eller udvendig vask af udstyr	Miljøbeskyttelsesloven § 21 c stk. 2 Vaskepladsbekendtgørelsen § 13 stk.1 nr. 1
Boringsnært beskyttelsesområde (BNBO)	Der må ikke til erhvervsmæssige eller offentlige formål etableres nye vaskepladser eller ske håndtering mv. af pesticider eller udvendig vask af udstyr	Miljøbeskyttelsesloven § 21 c stk. 1
	Der må ikke etableres dybe jordvarmeanlæg indenfor den del af BNBO, der er indenfor 300 m fra boringen	Jordvarmebekendtgørelsen § 9 stk. 5

Bilag 4 - Beskyttet naturområder og vandløb

